

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Pajamäki-Alasara, Tatjana Maaria			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Vapaaehtoistyön luonne ja yksilölliset merkitykset Lapsiperhe-projektissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-11-30	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 76 s., 2 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tämän opinnäytetyön tarkastelun keskiössä ovat Mannerheimin lastensuojeluliiton Lapsiperhe- projektissa toimivat vapaaehtoistyöntekijät. Tutkittavina ovat kahteen hyvin erilaiseen vapaaehtoistoiminnan muotoon osallistuvat; Vanhempainpuhelimessa puhelinauttamistyötä tekevät, sekä vertaisryhmissä vapaaehtoisina toimivat. Edellisen on nähty edustavan perinteiseksi miellettyä vapaaehtoistoimintaa, jossa auttajan ja autettavan välinen suhde on selkeä. Jälkimmäinen, vertaisryhmissä tehtävä vapaaehtoistyö taas edustaa modernimmaksi miellettyä toimintaa, jota tehdään tasapainotellen omien ja toisten tarpeiden välillä. Tarkoituksena on teemahaastattelun keinoin selvittää, minkälaista on luonteeltaan näissä kahdessa ryhmässä tehtävä vapaaehtoistyö, ja mitä yksilöllisiä merkityksiä vapaaehtoiset toiminnalleen antavat.</p> <p>Viitekehys, jota vasten haastateltavien kokemuksia vapaaehtoistyön luonteesta sekä sen tekemisen merkityksistä peilataan, on individualismin ideologia. Postmodernisoituneessa yhteiskunnassa individualististen arvojen uskotaankin korostuneen ja vaikuttaneen myös vapaaehtoistyön muotoihin sekä sen tekemisen yksilöllisiin merkityksiin. Pyrinkin omassa työssäni selvittämään, mikä individualismin ideologiassa ja toisaalta postmodernin teorioissa on käyttökelpoista ja sovellettavaa Lapsiperhe-projektin vapaaehtoistyötä tarkasteltaessa.</p> <p>Individualismi tuli Vanhempainpuhelimessa toimivilla vapaaehtoistyöntekijöillä esiin riippumattomuuden ja itsenäisyyden korostamisena suhteessa autettavaan sekä työhön sitoutumisessa. Myös individualismin ideologiaan kuuluvaa yksityisyyttä oli mahdollista varjella auttajien ja autettavien pysyessä toisilleen tuntemattomina. Vertaisryhmissä tehtävä vapaaehtoistyö taas näyttäytyi individualististen ja kollektiivisten ominaisuuksien sekoituksena. Ryhmät muistuttivat postmoderneja yhteenliittymiä, joissa yksilöt kollektiivisesta kontekstistaan huolimatta toimivat yksilöinä, ilman selkeitä sääntöjä ja normeja. Myös sitoutuminen toimintaan muodostui kollektiivisten ja individualististen arvojen välimaastossa. Yksityisyys oli myös mahdollista säilyttää ryhmissä, joissa ongelmat eivät henkilöityneet keneenkään tai kenellekään, vaan ne kevennettiin yhteisiksi. Väliaikaisuus ja tilapäisyys värjivät kumpaakin vapaaehtoistyönmuotoa.</p> <p>Selkeimmin individualismi näkyi kuitenkin vapaaehtoistyön tekemisen yksilöllisissä merkityksissä, jotka usein kytkettiin omaan itseen, omaan elämäntilanteeseen. Vapaaehtoistyö toimi yksilölle joko tilapäisenä elämän osa-alueiden täydentäjänä, elämän lisänä, mutta joillekin myös luonnollisena elämän osana, eräänlaisena elämäntapana. Merkitykset olivat yhtäällä individualistia ja toisaalta kollektiivisia, liittyivät usein yksilöiden elämäntilanteeseen, mutta saattoivat myös olla siitä riippumattomia. Tämän yksilöllisten merkitysten moninaisuuden, jossa erilaiset, toisilleen vastakkaisetkin arvot sekoittuivat ja kytkeytyivät osaksi yksilön elämänkontekstia, tulkittiin edustavan myös moniarvoiselle ja ambivalentille postmodernille tyypillisiä piirteitä.</p> <p>Tärkeimmät käytetyt lähteet:</p> <p>Triandis, H.C. Individualism and collectivism.</p> <p>Kotakari, U.- Nylund, M.- Matthies, A-L. (toim.): Välittävät verkostot.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords vapaaehtoistyö - vertaisryhmät - lapsiperheet individualismi kollektivismi			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			